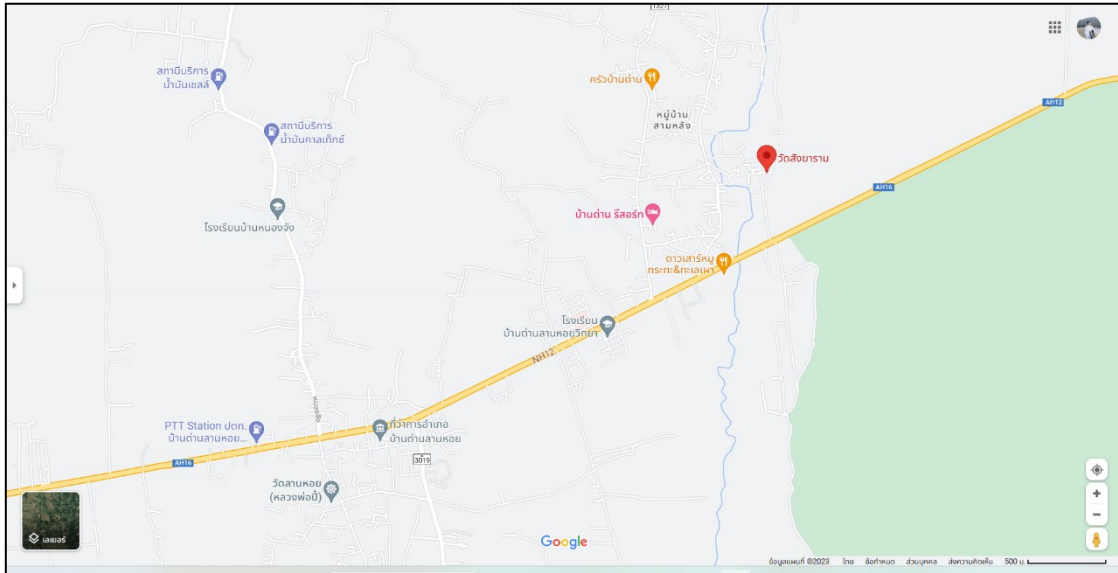

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัดสังฆาราม อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

ที่ตั้งสถานที่แหล่งเรียนรู้

วัดสังฆาราม ตั้งอยู่ที่บ้านด่าน หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ 16 ไร่ 2 งาน 91 ตารางวา สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ.1923 นับเป็นวัดชนิดได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา แล้วนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 1928 ชาวบ้านนิยมเรียกว่า วัดบ้านด่าน ตามชื่อของหมู่บ้าน

ประวัติความเป็นมา

วัดสังฆารามหรือวัดบ้านด่าน ตามคนเก่าแก่ที่เล่าสืบกันมา และหลักจากหนังสือประวัติวัดทั่วราชอาณาจักรไทย วัดสังฆารามเป็นวัดที่ตั้งขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีประมาณ 700 ปี ตามที่อ้างอิงตามประวัติศาสตร์เมืองสุโขทัย ระยะห่างจากเมืองสุโขทัย (เมืองเก่า) ประมาณ 12 กิโลเมตร ทางทิศตะวันตก อันเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านทหาร ซึ่งทำหน้าที่เป็นเมืองหน้าด่าน ปกป้องเมืองสุโขทัย และคอยส่งข่าวแก่เมืองสุโขทัย กล่าวกันว่าเดิมทีเดียวในเมืองสุโขทัย มีการออกรบต่อสู้กับข้าศึกเป็นประจำ โดยเฉพาะชายฉกรรจ์ต้องออกต่อสู้กับข้าศึก โดยมีอาวุธเป็นจำพวกมีด ดาบ หอก ฯลฯ ซึ่งการออกรบแต่ละครั้งต้องเสียเลือดเนื้อเป็นอย่างแน่นอน กล่าวกันว่าในครั้งหนึ่งเมื่อถึงคราวออกรบ เหล่าชายฉกรรจ์เหล่านั้น ได้บนบานสารกล่าวไว้กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายว่า หากพวกตนออกรบและชนะข้าศึกได้ จะร่วมกันสร้างกุฏิ โบสถ์ ถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา ไว้ในบวรพุทธศาสนา ครั้งออกรบชายฉกรรจ์เหล่านั้นได้ชนะข้าศึก กลับมายังบ้านเดิม จึงได้ร่วมกันสร้างวัด กุฏิ โบสถ์ ถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา ไว้ในบวรพุทธศาสนา ตามที่ตนได้บนบานสารกล่าวเอาไว้ และตั้งชื่อว่า วัดสังฆารามหรือที่ชาวบ้านเรียกกันตามหมู่บ้านทั่วไปว่า วัดบ้านด่าน (ก่อนเดิมคือเมืองหน้าด่านของ จ.สุโขทัย)

ตามหลักฐานในหนังสือประวัติวัดทั่วราชอาณาจักรไทยกล่าวว่า วัดสังฆารามตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 1923 และได้รับพระราชทาน วิสุคามสีมา เมื่อประมาณ พ.ศ. 1927 วัดสังฆารามปัจจุบันเป็นวัดที่กำลังพัฒนาทั้งด้านถาวรวัตถุ และทางด้านการศึกษาถือคำว่า บวร เป็นหลักในการพัฒนา คำว่า บวร นั้นตามหลักวิชาการ หมายถึง บ้าน วัดและโรงเรียนเป็นภาระซึ่งกันและกันในการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยเน้นเรื่องของการศึกษา เน้นคุณธรรม อาศัยการพึ่งพากันและกัน

ข้อมูลเพิ่มเติม

วัดสังฆาราม หอพระไตรปิฎกเฉลิมพระเกียรติกลางน้ำ อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย หอพระไตรปิฎกกลางน้ำเริ่มดำเนินการวางศิลาฤกษ์เมื่อปี 2551 หอเก็บพระไตรปิฎก เป็นอาคารรูปทรงแปดเหลี่ยมชั้นเดียวตั้งอยู่กลางสระน้ำ หลังคามุงกระเบื้องแนวสันหลังคาประดับปูนปั้นรูปพญานาคราช ส่วนยอดของ ชั้นหลังคาเป็นช่องจรรยาประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดปรกปางสมาธิ 8 ช่อง ถัดสูงขึ้นไปเป็น ส่วนเรือนธาตุของยอดเจดีย์ทรงดอกบัวตูม เป็นเรือนธาตุแปดเหลี่ยม ต่อด้วยส่วนยอดเป็นทรง ดอกบัวตูม หอพระไตรปิฎกมีสะพานทางเดินเข้าสู่ภายในได้สามทางมีระเบียงให้สามารถเดิน ได้โดยรอบซึ่งประดับกระเบื้องดินเผาสลักภาพ นูนต่ำ เรื่องราวพุทธประวัติ ไกล่กันยังมีศาลา ประดิษฐานประติมากรรมสลักรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร (กวนอิม) เป็นศาลาทรงแปด เหลี่ยมเปิดโล่ง ส่วนยอดมีรูปแบบคล้ายกันและยังมีลักษณะเพิ่มเติมคือส่วนยอดสุดมีลักษณะดุกคล้ายเจดีย์ทรงดอกบัวตูมผุดออกจากกลีบบัวและภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จอาจารย์เจ้าคุณ พระโสภณธรรมวงศ์ (วศก ปัญญาอัชโ) กราบทูลเชิญพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ มาเป็นประธานกระทำพิธีเปิดและบรรจุพระสารีริกธาตุจากศรีลังกา

เจ้าอาวาสวัดสังฆาราม

พระสุขวโรทัย (หลวงพ่อจจ จัตตมโล) ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดสุโขทัย เจ้าอาวาสวัดสังฆาราม (บ้านด่าน) อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย เกิดเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2477 ที่บ้านด่าน ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย โยมบิดา ชื่อ “นายชื่น” โยมมารดาชื่อ “นางมุด” นามสกุล “สุขอิม” เป็นบุตรคนโตในจำนวนพี่น้อง 7 คน เมื่ออายุ 20 ปีได้เข้าอุปสมบทที่วัดสังฆาราม โดยมีหลวงพ่อบั๊ วัดลานหอย เป็นพระอุปัชฌาย์ท่านเป็นเกจิอาจารย์ร่วมสมัยที่มีชื่อเสียงรูปหนึ่ง มีผู้เคารพนับถืออย่างกว้างขวางในจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดใกล้เคียง เป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนปริยัติสามัญวัดสังฆาราม อุทยานพระพุทธศาสนา

อ้างอิง

1. กองพุทธศาสนสถาน,กรมการศาสนา,กระทรวงศึกษาธิการ,ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่มที่ 7, กรุงเทพฯ ฯ โรงพิมพ์การศาสนา,2531. หน้า 604.
2. "สำเนาที่เก็บถาวร". คลังข้อมูลเก่าเก็บจากแหล่งเดิมเมื่อ 2012-10-10. สืบค้นเมื่อ 2012-07-29.